N°. 89.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 7 NOVEMBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den November.

Laatstleden Vrijdag is aan het Elysée een Ministerraad gehouden, om nog eenige wijzigingen te brengen in de boodschap van den President der Republiek aan de Wetgevende Vergadering. Bij de behandeling der buitenlandsche aangelegenheden heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken de verzekering gegeven, dat de zaken in Keur-Hessen niet tot het uiterste gedreven zouden worden en dat men weldra eene vreedzame schikking van het vraagstuk der Hertogdommen kon te gemoet zien.

De generaal *Neumayer* blijft de aanvaarding van het nieuwe militaire bevelhebberschap weigeren. Zijn plaatsvervanger in de 1ste militaire divisie, de generaal *Carrelet*, heeft gisteren bij den generaal *Changarnier* gedineerd. Het dagblad *Moniteur du Soir* spreekt van kuiperijen, welke voor den President gevaarlijk zouden kunnen worden, doch deze gewaande kuiperijen zijn niet anders dan voorzorgen van den generaal *Changarnier*, in geval het Elysée zijn gezag te buiten mogt gaan; alsdan heeft de geachte generaal, ingevolge de Constitutie, het regt, rondom het gebouw der Vergadering een leger te verzamelen, dat alleen van hem afhankelijk is.

— Een dagorder door den generaal *Changarnier* gisteren aan de troepen onder zijn bevel uitgevaardigd, waarbij hun aangekondigd werd dat zij zich voortaan, onder de wapenen zijnde, te onthouden hadden van eenige kreeten, welke ook, te slaken, had door geheel Parijs eene groote sensatie verwekt. Men beschouwde deze waarschuwing als eene beantwoording van het besluit op het Elysée betrekkelijk den generaal *Neumayer* genomen, en duchte nu eene volslagen breuk tusschen den President der Republiek en gezegden generaal, die tot de noodlottigste gevolgen kon leiden. Heden intusschen kondigen de bladen weder eene gelukkige ontknooping aan; er heeft eene zamenkomst tusschen beide gezegde personen plaats gehad waarin men zich onderling verstaan heeft; de President heeft met de dagorde genoegen genomen, en beide partijen zijn op het oogenblik en zoo lang het duurt bevredigd.

— Ten gevolge der te Lyon ontdekte zamenzwering hebben in vele zuidelijke steden der Republiek arrestatiën plaats gehad. Zulks heeft in eene kleine gemeente van het departement der Ardèche, te Salavas, tot eene schermutseling tusschen het volk en de gewapende magt aanleiding gegeven, waarbij de gendarmes het onderspit hebben gedolven, zoodat de gevangenen weder op vrije voeten moesten worden gesteld. Nog meerdere wanordelijkheden hebben plaats gehad, en wel bij een bataillon infanterie dat naar Algiers moest vertrekken; ten gevolge van insubordinatie, is men tot het arresteren van eenige militairen moeten overgaan.

— Het officiële Spaansche dagblad deelt de benoemingen mede van den markies *van Miraflores*, tot voorzitter, en van den prins *van Anglona* en den hertog *van Veragua*, tot tweede voorzitters van den Senaat. De ministerraad wil voorslaan, den heer *Luis Mayans* tot voorzitter van de kamer der afgevaardigden te benoemen.

Nog altijd waren den 29sten te Madrid geruchten, betreffende eene wijziging in het ministerie, in omloop, welke, voor zoo ver bekend is, geen het minste geloof verdienen. Men sprak wederom van de aftreding des heeren *Bravo Murillo* als minister van finantiën, en noemde als zijn opvolger, den heer *Homponera de Cos*, lid van den raad der bank van San Fernando.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 57,40; 5 pCt. 92,35; Rom. Leening 78.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den November.

De Hamburger bladen melden thans, dat de Pruissische generaal *Hahn*, van wiens zending naar Kiel reeds meermalen gewag is gemaakt, in last heeft gehad om aan het stadhouderschap aldaar namens het Pruissische gouvernement het sluiten van eenen wapenstilstand aan te raden; dat het stadhouderschap daarop schriftelijk de voorwaarden heeft doen kennen, op welke het bereid is eenen wapenstilstand te sluiten, en dat die voorwaarden de volgende zouden zijn:

1°. het gedeelte van Sleeswijk, gelegen ten zuiden van de demarcatie-lijn, vastgesteld bij de Berlijnsche wapenstilstands-conventie van 1849, wordt door de Denen ontruimd, en door het stadhouderschap gemeenschappelijk met Holstein bestuurd;

2°. de Deensche oorlogschepen verlaten de wateren en kusten der Hertogdommen;

3°. alle krijgs- en politieke gevangenen worden van beide kanten uitgeleverd;

4°. de ingezetenen der hertogdommen die tegen hunnen wil tot krijgsdienst in het Deensche leger genoodzaakt zijn, worden ontslagen;

5°. van beide zijden zal men het verkeer en de scheepvaart zooveel mogelijk gemakkelijk maken.

6°. de wapenstilstand wordt voor een jaar gesloten, en na verloop van dien tijd stilzwijgend verlengd, tenzij hij door een der beide partijen ten minste zes weken te voren worde opgezegd.

— In weerwil van al hetgeen van het tegendeel gezegd was, zijn den 1sten dezer Beijersche en Oostenrijksche troepen werkelijk het Keurhessisch gebied binnengerukt.

Dit hoogst belangrijk feit heeft den 1sten, ten 1 ure, plaats gehad. Een Beijersch legerkorps, sterk 8000 man, onder bevel van den vorst *Taxis*, benevens het 1000 man sterk zijnde Oostenrijksche bataljon jagers, met 2½ batterij, rukte Hanau binnen. Nadat vorst *Taxis*, het geheele korps had geïnspecteerd, trok het grootste gedeelte verder, den weg naar Gelnhausen nemende. In Hanau zelve bleven 3500 man van alle wapenen met het hoofdkwartier, waarbij zich de ambulante veldgendarmerie, de veldpost enz. bevinden. Het inrukken was slechts kort te voren bekend, en er was eerst zoo laat bevel tot inkwartiering gegeven, dat een deel der troepen nog tot 4 ure op straat moest blijven. Alle huizen zijn met soldaten opgepropt; vele hebben tot 60 man inkwartiering. Van de zijde der bevolking wordt eene rustige houding in acht genomen; de eenige demonstratie bestond daarin, dat de proclamatie des Keurvorsten en van den Bondscommissaris, naauwelijks aangeplakt, dadelijk afgescheurd werden. In die van den Keurvorst wordt gezegd: dat hetgeen voorvalt, het gevolg is van de ongrondwettige weigering van belasting door de Stenden-vergadering; dat de staatsregeling den Keurvorst de bevoegdheid geeft, ja den pligt oplegt, in zulke buitengewone omstandigheden, maatregelen te nemen, welke de veiligheid van den Staat waarborgen; dat daartoe gestrekt hebben de bevelen, in de vorige maand gegeven; dat de onwil des ambtenaren, waarbij zich een groot deel der officieren gevoegd heeft, die maatregelen doelloos gemaakt heeft, zoodat daardoor een beroep op den Bond noodzakelijk is geworden; dat de Keurvorst zijne hem door God toebetrouwde landsheerlijke pligten ontrouw zou worden, wanneer hij geene maatregelen tegen den betoonden onwil had genomen; dat de Oostenrijksche en Beijersche troepen binnenrukten, om de gegeven bevelen en den aangekondigden staat van beleg te doen uitvoeren, dat dit binnenrukken van troepen des Duitschen Bonds alleen ten doel had, de orde en wet, waar die gestoort zijn, te herstellen, en dat de Keurvorst zoo veel doenlijk alles zou aanwenden, om de onvermijdelijke nadeelen van den staat van beleg af te wenden.

Gelijktijdig met het binnenrukken der vreemde troepen, zijn de nog aanwezige Keur-Hessische militairen over Frankfort naar Bockenheim, Praunheim en omstreken vertrokken. In plaats van den generaal *Amelunxen*, die de plaats van gouverneur nederlegde, is de majoor *Humbert* benoemd, die terstond naar Wilhelmsbad vertrokken is, om den Keurvorst voor deze eer te bedanken. De hoofd- en andere wachten zijn des avonds door de Beijerschen bezet. « Alles (aldus schrijft men) is thans gespannen op de zaken, welke volgen zullen."

Naar men uit Kassel meldt, zou thans het door de officieren gevraagd ontslag verleend worden. Dat dit reeds aan 52 zou gegeven zijn, was ongegrond.

— De berigten uit Warschau luiden gunstiger omtrent de gevolgen der conferentie in die stad. Het berigt omtrent het bezetten van Pruissisch-Silezië door Rusland en van de Rijnprovinciën door Frankrijk, blijkt meer en meer een verzinsel der Engelsche dagbladen te zijn, hetwelk is verbreid met het oogmerk, om Pruissen vrees aan te jagen, en dit rijk aan te sporen tot het volgen van eene andere staatkunde in de Sleeswijk-Holsteinsche aangelegenheden. Verder blijkt het, dat er geene officiële nota door Rusland is ingediend, waarin zou worden verklaard, dat het binnentrekken van Pruissen in Keur-Hessen, na de tusschenkomst der overige verbondene Staten, door de Russische regering zou worden aangemerkt als een *casus belli*.

In de conferentie te Warschau heeft Oostenrijk, zegt men, vier der wegens Pruissen gedane voorstellen aangenomen, maar de beide andere verworpen. Deze laatste zijn: Pruissens vordering dat het voorzitterschap van het toekomstig Duitsch Centraal Bestuur tusschen Oostenrijk en Pruissen zal afwisselen, op welk punt Rusland den eisch dezer laatste Mogendheid ondersteunde, en de bepaling der plaats voor de vrije conferentiën, als welke Dresden door Pruissen, Weenen door Oostenrijk is aangewezen.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk is den 29sten October uit Warschau te Weenen teruggekeerd. — De Keizer van Rusland heeft den nacht van den 30sten op den 31sten Warschau verlaten, naar Petersburg terugkeerende.

— Als zeker wordt nu gemeld het sluiten van een traktaat tusschen Oostenrijk, Beijeren en Wurtemberg te Bregenz, den 12den October ll.

Van den 3den.

Terwijl den 1sten dezer Beijersche en Oostenrijksche troepen de Keurhessische grenzen overschreden en Hanau bezet hebben, zijn den volgenden dag ook de Pruissische troepen van twee kanten in het keurvorstendom binnengerukt. Zoowel te Kassel als te Fulda zijn den 2den dezer sterke Pruissische legerafdeelingen aangekomen, terwijl gelijktijdig uit eerstgenoemde stad de laatste aldaar nog aanwezige Hessische troepen naar Hanau vertrokken zijn. Op het eerste berigt hiervan was men te Frankfort niet zonder vrees, dat, niettegenstaande in de laatste dagen sommige verschijnselen eene verandering in de Pruissische staatkunde schenen te voorspellen, het overschrijden der Hessische grenzen het sein tot de uitbarsting van vijandelijkheden tusschen de twee groote Duitsche mogendheden zoude wezen. Door de later ontvangen tijdingen uit Berlijn is die vrees echter grootendeels weggenomen. Onderscheiden berigten uit de Pruissische hoofdstad houden namelijk in, dat de ministerraad, na in de laatste dagen schier voortdurend vergaderd te zijn geweest, den 1sten dezer tot het besluit gekomen zoude zijn om zich, op den grondslag van het in de conferentiën te Warschau verhandelde, langs den weg des vredes met Oostenrijk te verstaan, en aan het verlangen dier mogendheid, met opzigt tot de aangelegenheden van Keurhessen en de hertogdommen Sleeswijk en Holstein, toe te geven, en dat de ministers *von Radowitz* en *von Ladenberg*, die van een tegenovergesteld gevoelen waren, ten gevolge van dit besluit hun ontslag zouden ingediend hebben. De Pruissische troepen zouden dan ook in Keurhessen binnengerukt zijn, niet om zich tegen de maatregelen van Oostenrijk te verzetten, maar volgens sommigen om het regt van Pruissen op het bezetten der militaire wegen te handhaven, volgens anderen zelfs om met de bondstroepen tot herstel van het gezag des Keurvorsten mede te werken. In de bijzondere berigten uit Berlijn, welke de *Köllnische Zeitung* mededeelt, wordt op zeer bitteren toon gesproken over deze verandering der Pruissische staatkunde, waaromtrent intusschen tot dusverre nog niets officieel is bekend geworden.

— Uit Hanau verneemt men, dat de afgifte der wapenen, nadat de burgerweer daartoe besloten had, regelmatig voortging. Er lagen heden te Hanau nog omstreeks 2200 man Beijerschen; ten aanzien der stellingen van de naar Gelnhausen vooruitgezondene voorhoeden heeft men nog geene zekere berigten, evenmin als omtrent de bedoelingen der Pruissen, die in het Fuldasche en Kassel zijn ingerukt.

Uit Fulda zelf meldt men, dat aldaar wel 6000 man Pruissen, van onderscheidene wapenen, onder bevel van prins *Padziwil*, zijn binnengetogen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den November.

In de zitting van de Tweede Kamer van Maandag is ingekomen een wets-ontwerp, met daarbij behoorende memorie van toelichting, tot het toekennen der hoedanigheid van Nederlander aan den heer mr. *A. Cosman* te Amsterdam.

De heer *van Dam van Isselt* heeft de nadere verklaringen gegeven, die bij de beraadslagingen over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede door den heer Minister van Binnenlandsche Zaken betrekkelijk het beweren van dat lid, ten aanzien van het oprigten van scholen, van hem verlangd zijn, waarop door den heer Minister van Binnenlandsche Zaken in het breede en door de heeren *Mackay* en *Groen van Prinsterer* kortelijk is geantwoord.

De Vergadering is vervolgens overgegaan tot het opmaken van de nominatie ter vervulling der vacature in den Hoogen Raad, ontstaan door het eervol ontslag van den heer mr. *Th.* baron *van Herzeele*. Op de lijst zijn gebragt: de heer mr. *J. A. Mutsaers*, lid van de Tweede Kamer, oud-Minister van de Roomsch-Katholijke Eeredienst en oud-kantonregter, als eerste candidaat, en de heer mr. *S. Schmolck*, raadsheer in het hof van Zuidholland, als tweede candidaat. De Vergadering heeft besloten morgen des namiddags ten twee ure, met het opmaken der nominatie voort te gaan.

In dezelfde zitting is algemeen verslag uitgebragt: 1°. omtrent het wets-ontwerp betreffende de heffing der grondbelasting in het hertogdom Limburg; en 2°, omtrent dat tot vaststelling van het regt van registratie voor de brieven van naturalisatie. De dag waarop over die wets-ontwerpen beraadslaagd zal worden, zal nader worden vastgesteld.

— Gisteren heeft de Tweede Kamer zich bezig gehouden met het verder opmaken der nominatie voor de vervulling der vacature, in den Hoogen Raad. Op die nominatie zijn na de heeren *Mutsaers* en *Schmolck*, in de vorige zitting tot kandidaten verkozen, nog gebragt de heeren: mr. *W. J. C. van Hasselt*, lid der arrondissements-regtbank te Amsterdam en lid der Kamer; mr. *G. van IJsselstein*, raadsheer in het hof van Zeeland, en jhr. *A. G. van Vredenburch*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Middelburg.

Door de Commissie voor de Verzoekschriften is, bij monde van den heer *van Doorn*, rapport uitgebragt omtrent het onlangs ingekomen adres van den heer *Nahuijs*, lid der Rekenkamer. Dat stuk zal, als behelzende bijzonderheden omtrent het fonds van den Hoogen Raad van Adel, ter griffie worden nedergelegd, en als houdende bijzonderheden die den Minister van Finantiën persoonlijk betreffen, op verlangen van den Minister aan dezen bij afschrift worden toegezonden.

— Gisteren zijn de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal wederom vergaderd geweest, tot voortzetting van hare overwegingen over de ontwerpen van wet, uitmakende de Staatsbegrooting voor den jare 1851.

Men verneemt dat in deze week met het onderzoek van de ontwerpen van begrooting zal worden voortgegaan, en dat, terwijl de Regering zich zal bezig houden met de overweging van het deswege op te maken voorloopig verslag, de Kamer zal behandelen de ingediende ontwerpen van wet, die van minderen omvang zijn; zoodat er, immers op dit oogenblik, geen voornemen bestaat om uiteen te gaan of de werkzaamheden te schorsen.

— De begrooting der uitgaven van de algemeene Landsdrukkerij over het jaar 1851 wordt, bij het aan de Tweede Kamer ingediende ontwerp van wet, vastgesteld op de som van *f* 145,845, te weten: traktementen van den directeur, klerken en opzigter, alsmede schrijfloonen *f* 6,700; bezoldiging der bedienden, jongens, schoonmaaksters en verdere belooningen *f* 5,745; bureau- en lokaalbehoeften *f* 3000; drukwerktuigen, gereedschappen en durkmaterialen *f* 7000; arbeidsloon *f* 37,000; aankoop van papier *f* 75,000; werken of diensten buiten de Algemeene Landsdrukkerij, ten behoeve van dat etablissement, verrigt wordende door particulieren, zoo als linieer-, graveer-, plaatdrukwerk en meer, *f* 1400, en onvoorziene uitgaven *f* 10,000. Tot dekking der uitgaven worden aangewezen: 1°, de inkomsten, over het jaar 1851, wegens door de Algemeene Landsdrukkerij aan de departementen van algemeen bestuur, collegien, administatien, autoriteiten en ambtenaren te leveren druk-, linieer-, graveer-, plaatdrukwerk en meer, en 2°, de inkomsten over hetzelfde jaar wegens verkochte onbruikbare goederen en voorwerpen, behoorende aan de Algemeene Landsdrukkerij.

In de bij het wetsontwerp behoorende memorie van toelichting wordt in het breede uiteengezet, dat de Regering vermeent geene vrijheid te hebben tot opheffing van de Landsdrukkerij de hand te leenen, maar gelooft, dat zoowel 's Rijks dienst als het belang van de schatkist vorderen, dat deze Rijksinstelling worde in stand gehouden.

— Bij het ontwerp van wet, tot verlenging van den termijn tot invoering van postzegel, hetwelk bij de Tweede Kamer is ingekomen, wordt de termijn, binnen welken de vooruitbetaling van het briefport, door het aanhechten van postzegels krachtens art. 9 der wet van 12 april 1850 (*Staatsblad* n°. 15) moet worden ingevoerd, verlengd tot en nader bepaald op 1 Januarij 1852. — Bij art. 9 der evengenoemde wet, was het tijdstip van de invoering der postzegels bepaald op 1 Januarij 1851; de Regering had gewenscht zich aan dien termijn te kunnen houden, maar heeft de overtuiging verkregen, dat zulks bij eene behoorlijke ten uitvoer legging onmogelijk is.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is rondgedeeld het verslag omtrent het onderzoek in de Afdeelingen van het ontwerp van wet tot het verleenen van uitgaven ter voortzetting der werken tot droogmaking van het Haarlemmermeer. Uit dat verslag blijkt dat, ofschoon men het betreurde dat tot bereiking van het doel dezer onderneming nog eene zoo aanzienlijke som, boven hetgene sedert 1839 daaraan reeds is te koste gelegd, wordt vereischt, de leden echter vrij algemeen meenden aan deze wets-voordragt hunne goedkeuring niet te mogen onthouden, vermits alleen langs dien weg de voltooijing mogelijk wordt van een werk, dat niet zonder groote inspanning en aanzienlijke geldelijke opofferingen tot op de tegenwoordige hoogte is gebragt kunnen worden. Men besefte de noodzakelijkheid, dat eenmaal, en wel zoo spoedig mogelijk, het doel der onderneming mogt bereikt worden, en oordeelde dat, in den tegenwoordigen stand der zaak, de afkeuring der voorgedragen maatregelen grooter nadeel zou met zich voeren, dan eene verhooging der vroeger vastgestelde som. Vele leden vonden zich in dit gevoelen bevestigd door de overweging, dat de bedoelde verhooging meer schijnbaar dan wezenlijk was, dewijl zij strekken moest, terug te geven wat uit de gelden, voor de droogmaking van het Haarlemmermeer bestemd, ten behoeve van andere onderwerpen, waarop in 1839 niet was gerekend, als: de betaling van interessen en het aanleggen van verdedigingswerken, was verstrekt. Uit dit oogpunt beschouwd, meenden de bedoelde leden in dit ontwerp veeleer eene herstelling dan eene uitbreiding van het aanvankelijk vastgesteld bedrag, ten behoeve der droogmaking, te vinden. Doch, welk gevoelen men ook te dien aanzien was toegedaan, algemeen gaf men de hoop te kennen, dat de nu voorgestelde maatregelen afdoende en de gevraagde gelden genoegzaam zouden zijn om de droogmaking van het Haarlemmermeer te volbrengen, terwijl de overtuiging van de hooge noodzakelijkheid der voordragt het deed betreuren, dat zij niet vroeger was aangeboden.

— Volgens het *Algemeen Handelsblad* heeft de heer *Beckers*, inspecteur-generaal der geneeskundige dienst aanvraag tot het bekomen van zijn pensioen gedaan.

— Met zekerheid verneemt men, dat door het Departement van Oorlog dezer dagen order is gegeven, om den staf met de 3de en 4de kompagnie van het 3de bataillon van het 2de regiment infanterie van Bergen-op-Zoom naar Rotterdam te doen marcheren, ten einde aldaar op den 16den dezer aan te komen, om tot nader order garnizoen te houden, en zulks ter vervanging van het depôt van het Korps mariniers, van daar sedert eenigen tijd naar elders vertrokken.

— De heer *Bruce*, gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, is den 2 dezer, met den heer referendaris *van Schreven* en verder gevolg, aan het Nieuwe Diep aangekomen, om zich op Zs. Ms. korvet *Sumatra* naar Batavia in te schepen.

— Blijkens het maandelijksch berigt in de *Staats-Courant* nopens de droogmaking van het Haarlemmermeer, is de waterspiegel gedurende de vorige maand slechts 2 duim verlaagd, zijnde het gemiddelde der waarnemingen van het einde van September op 2,98 el beneden A. P., en op den laatsten October 3 el beneden dat peil bevonden. De reden dier mindere daling ligt in den veelvuldig gevallen regen, en niet alle werktuigen hebben kunnen werken.

— Bij Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage is ingekomen eene missive van H. K. H. *Louise*, kroonprinses van Zweden en Noorwegen, geboren prinses der Nederlanden, waarbij Hoogstdezelve haren dank betuigt voor het haar door den Stedelijken Raad, als hulde van de ingezetenen, aangeboden geschenk bij gelegenheid van haar huwelijk.

— Langs den Rijn-spoorweg zijn in de maand October 30,804 reizigers vervoerd, terwijl de opbrengst van reizigers en goederen *f* 53,407.27½ heeft bedragen.

— Zondag avond, ongeveer ten zes ure, is te Amsterdam brand ontstaan in de suiker-fabriek van den heer *Wijthoff*, op de Lauriergracht bij de Baangracht. Gevoed door den vrij belangrijken voorraad suiker in de fabriek aanwezig, spreidden de vlammen zich met groote snelheid uit en vernielden in den tijd van weinig uren de geheele kap van het gebouw. Met behulp van 13 spuiten en bij de bestaande windstilte gelukte het echter den brand bij dit erf te bepalen en de naburige huizen, vooral het naastgelegen r.-k. weeshuis, voor belangrijke schade te behoeden. Reeds voor tien ure had men de vlammen bemeesterd, terwijl heden morgen ten vijf ure de laatste sporen van het vuur waren uitgedoofd. Naar men vermoedt is de brand in de stoof ontstaan.

— Een bediende der Nederlandsche Bank te Amsterdam is dezer dagen met een deficit van ongeveer *f* 11,000 in de hem toevertrouwde kas ontvlugt.

— Dezer dagen is een 50 centstuk, hetwelk duidelijke kenmerken van valschheid draagt, in handen van den officier van justitie te Amsterdam gesteld geworden.

— In het *Bossche Dagblad* leest men het volgende:

«In den avond van den 1 dezer omstreeks elf ure, werden aan den 26 jarigen opperman *Daniel Duivelaar*, bij het verlaten eener herberg achter het wild varken alhier, waarin hij eenige oogenblikken bevorens met den schoenmaker *Eduard Grob* woorden had gehad, op het onverhoeds twee messteken toegebragt, waarvan één in den buik eene zoo ernstige verwonding veroorzaakte, dat de heeren chirurgijns, na peiling der wonden, voor het behoud van het leven van *Duivelaar* vreesden.

De ijvervolle heer commissaris van policie, *van Oorschot*, stelde dadelijk alle mogelijke nasporingen naar den vermoedelijken dader in het werk, met het gevolg, dat al zeer spoedig de genoemde schoenmaker *Grob* werd aangehouden, als verdacht van zich aan de verwonding te hebben schuldig gemaakt. In den loop van den dag op den 2 dezer, werd de verwonde *Duivelaar* nog tijdig door den heer regter-commissaris, mr. *van der Does de Willebois*, in tegenwoordigheid van den heer officier van justitie, *Pape* verhoord, en de gearresteerde *Grob* met hem geconfronteerd, dewijl hij korten tijd na zijn verhoor, waarin hij eene stellige verklaring heeft afgelegd, onder de hevigste smarten is overleden.

«Zoo wij vernemen, ontkent de aangehoudene *Grob* het feit niet, waarvan hij wordt verdacht gehouden, maar voert hij tevens aan, dat hij zóó beschonken is geweest, dat hij zich niets kan herinneren van al wat er tusschen hem en den verslagene is voorgevallen.

«Mogt deze laatste bewering nader blijken der waarheid overeenkomstig te zijn, en wij gelooven, dat dit het geval zal zijn, dan voorzeker strekt wederom den, in dronkenschap gepleegde doodslag, tot eene bittere proeve van de rampzalige gevolgen, welke het misbruik van sterken drank na zich sleept, en is hij eene ernstige waarschuwing voor allen, die zich den sterken drank niet onthouden.

«Het gebruik van één borrel te veel is trouwens hoogst vermoedelijk de middellijke oorzaak, dat den jongen huisvader jammerlijk werd omgebragt, eene jeugdige weduwe met twee weesjes het verlies van eenen braven arbeidzamen man betreurt, die steeds ijvervol in de behoeften van zijn gezin voorzag. En, dat ten slotte een andere, pas gehuwde 27jarige man, thans met achterlating van eene radelooze vrouw, in zijne gevangenis, aan allerlei wroeging ten prooi, eene voor hem hoogst vermoedelijk niet gunstigen afloop van een crimineel regtsgeding moet verbeiden."

— Bij de Staten van Drenthe is ingekomen eene missive van Burgemeester en Wethouders van Coevorden, houdende verzoek, om een in afschrift daarbij overgelegd adres van Burgemeester, Wethouders, leden van den Raad en ingezetenen van Coevorden en omstreken aan den Koning ter instandhouding van de vesting bij Z. M. te ondersteunen. In het adres wordt verzocht, dat aan het plan tot ontmanteling geen gevolg worde gegeven, en wel om drie redenen: 1°. de vestingwerken, die in goeden staat zijn, zullen jaarlijks niet meer dan *f* 1500 aan onderhoud kosten; hiervan moet afgetrokken worden *f* 800, welke de verhuurde gebouwen en gronden thans opleveren; zoodat het Rijk eigenlijk slechts eene uitgave van *f* 700 heeft; 2°. de gebouwen zullen niet verhuurd kunnen worden, maar dienen te worden verkocht; ze zullen echter niet meer dan spotprijzen kunnen opbrengen, waardoor het Rijk groot verlies zal lijden; 3°. het garnizoen zal de stad verlaten; de schatkist zal hierdoor geen voordeel maar de ingezetenen groot nadeel ondervinden; vele ingezetenen zullen van hunne middelen van bestaan beroofd worden en tot den bedelstaf worden gebragt; alle welvaart zal de stad verlaten. — Bovendien voeren adressanten aan, dat de stad door de hooge waterstanden van de laatstvorige jaren veel heeft geleden, en dat de tolhandel zich grootendeels heeft verplaatst, waarom zij ten slotte Z. M. dringend smeeken, om geen besluit tot ontmanteling van Coevorden te onderschrijven.

De Staten hebben, met 17 tegen 11 stemmen, besloten een dringend adres tot ondersteuning van het rekwest uit Coevorden, aan Z. M. te rigten.

— De Minister van Justitie, voorloopig belast met het Departement voor de zaken van den Hervormden Eeredienst enz., heeft, bij dispositie van den 2den dezer, aan de kerkbesturen der onderscheidene Nederduitsch-Israëlitische hoofd-synagogen in het rijk enz. te kennen gegeven, dat door de groote kerkeraden, om te beraadslagen over de aangelegenheden van het Israëlitische kerkgenootschap, zijn benoemd de heeren: voor de Nederduitsch-Israëlitische hoofd-synagoge te Amsterdam, Mr. *S. E. Nijkerk* en Mr. *A. C. Cosman*; Amersfoort, *B. E. Herschel*; 's Gravenhage, *T. Polak Daniëls*; voor de Ned. Port. Israël. hoofd-synagoge aldaar, Mr. *A. de Pinto*; voor de Ned. Israël. hoofd-synagoge te Groningen, Dr. *Ali Cohen*; te 's Hertogenbosch, *J. Hartogensis*; te Leeuwarden, *J. B. Drielsma*; te Maastricht, *S. Bloemendal*; te Middelburg, *Victor van Lissa*; te Nijmegen, *L. J. Bodding*; te Rotterdam, *D. M. Ezechiels*, en te Zwolle, *J. Philipson*. Wijders zijn, volgens voorloopig onderzoek van de processen-verbaal der verkiezingen, door de leden der gemeente benoemd de heeren: Mr. *M. J. van Gigch*, te 's Gravenhage; Mr. *M. H. Godefroi*, te Amsterdam; Dr. *S. J. Muller*, te Amsterdam; *A. Lehren*, te Amsterdam; *E. B. Rubens*, te Amsterdam; *J. E. Benjamins*, te Amsterdam; Mr. *S. E. Goudsmit*, te Leiden; *P. A. Z. Jacobs*, te Amsterdam; Mr. *E. S. Asser*, te Amsterdam; *B. S. Berenstein*, te 's Gravenhage; *S. van Lier*, *Ez.*, te Utrecht; Mr. *A. S. van Nierop*, te Amsterdam, en *L. L. Jacobson*, *Az.*, te Rotterdam. De vergadering zelve zal al deze benoemingen moeten verifiëren. Voorts is bepaald, dat de vergadering te 's Gravenhage zal te zamenkomen op Woensdag, den 20sten dezer, des voormiddags ten *tien* ure, in het locaal van het Departement voor de zaken van den Hervormden Eeredienst enz.

— Men schrijft uit Luxemburg van ll. Woensdag, dat Z. K. H. Prins *Hendrik* zich den vorigen dag naar Echternach begeven en aldaar de autoriteiten ontvangen heeft. Overal is aan Z. K. H. het eenparige gevoelen van dank uitgebragt wegens zijne komst in Luxemburg, met het doel, om de nationaliteit en de instellingen van dat Groothertogdom te verzekeren. Z. K. H. heeft de verschillende openbare gebouwen bezigtigd, het contingent geïnspecteerd en vervolgens een diner aangenomen, waarbij toasten werden ingesteld op HH. MM. den Koning en de Koningin, op Z. K. H., op Luxemburg, enz.

— Men schrijft uit Brussel dat aldaar sprake is, dat door het Belgisch gouvernement eene officiële klagt bij onze Regering zou worden ingezonden tegen *A. van Bevervoorde*, directeur van het weekblad *le Courrier Batave*, ter zake van een in n°. 45 van dat blad geplaatst artikel, gedagteekend: Amsterdam 19 October; welk artikel zou worden aangemerkt als hoon en beleediging te bevatten tegen Z. M. *Leopold I*, koning der Belgen. Men weet, dat artikel 1 der wet van 28 Sept. 1816 voor de eerste maal met eene geldboete van *f* 500, of bij onvermogen met eene gevangenis van zes maanden, en in geval van herhaling van misdrijf, met eene gevangenis van één tot drie jaren bedreigt degenen, die in hunne geschriften vreemde Souvereinen of Vorsten in hunne personen en karakter hoonen of beleedigen, enz.

Wijlen de baron *W. H. J. van Westreenen van Tiellandt*, den 22sten November 1848 te 's Gravenhage overleden, heeft bij uiterste wilsbeschikking zijne verzameling van boeken, handschriften, kaarten, platen, penningen, munten, oudheden, schilderijen en zeldzaamheden nagelaten aan het Rijk der Nederlanden, opdat die verzamelingen, in het huis dat hij bewoonde behoorlijk gerangschikt en tot één geheel gebragt, zouden vormen en uitmaken het *Museum Meermanno-Westreenianum*; onder nadere bepaling, dat zij aldaar ten gebruike zullen verstrekken bij wijze van bezigtiging, lezing, doorbladering en raadpleging, doch nimmer van uitleening. Het opperbestuur over dat museum werd door den erflater opgedragen aan den tijdelijken bibliothecaris der Koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage.

Bij Koninklijk besluit van den 2den Julij 1849, n°. 71, werd de Minister van Binnenlandsche Zaken gemagtigd, die nalatenschap te aanvaarden, en in de maand September daaraanvolgende zijn de daartoe behoorende verzamelingen overgegeven aan voornoemden bibliothecaris.

Het was algemeen bekend dat de baron *van Westreenen* van der jeugd af aan een liefhebber en verzamelaar van boeken, munten en zeldzaamheden was; dat hij al de kundigheden vereenigde om goede en vooral door zeldzaamheid merkwaardige boeken en voorwerpen te onderscheiden; en dat hij de middelen bezat, zoowel door zijn vermogen als door zijne betrekkingen, uitgebreide correspondentiën en reizen, zoodanige schatten bijeen te brengen.

Met reden mogt men dus eene rijke verzameling van zeldzaamheden verwachten; de door den baron geschreven catalogus bevatte slechts gedeeltelijk de opgave zijner boeken uit de XVde eeuw, zijner munten en van een zeer gering deel zijner oudheden, doch zij waren genoegzaam om een denkbeeld te geven van hetgeen hij had bijeengebragt. Bij nader onderzoek, toen uit verschillende kasten en bewaarplaatsen, in papieren gewikkelde en sinds jaren daarin opgesloten pakken met de kostbaarste boekwerken te voorschijn kwamen, bleek het dat, hoe groot ook de verwachting ware, welke men van de rijke boekerij des barons gekoesterd had, deze nog verre overtroffen werd toen men het geheel kon overzien.

Behalve eene gewone bibliotheek van ongeveer 12,000 boekdeelen, waaronder de vakken der oudheidkunde, bibliographie, muntkunde en plaatsbeschrijvingen zich door rijkdom onderscheiden, bevat het zoogenaamde kabinet van den baron 200 handschriften, sommige van hoogen ouderdom en van uitnemende schoonheid en waarde; 1200 drukwerken der XVde eeuw, waaronder zeldzame editiones principes, xylographische drukken, de beide Latijnsche uitgaven en de tweede Hollandsche druk van den Spiegel onzer behoudenis, een volledig en eenig exemplaar van den Donatus, met de Haarlemsche letters gedrukt, eene uitgebreide verzameling van fragmenten van den Donatus en van het Doctrinale van Alexander Gallus; 36 werken op perkament gedrukt, waaronder het Psalterium, te Mentz in 1459 gedrukt; 36 Aldijnen, 500 Elzevirs, en eene menigte zeldzame of merkwaardige boeken, o. a. een fraai volledig exemplaar van den Polyglot van Ximenes, prachtuitgaven, grootpapieren enz.; eindelijk ongeveer 3000 zeldzame staatkundige stukken, betrekkelijk de geschiedenis der Nederlanden.

Het kabinet antieke Grieksche en Romeinsche penningen en moderne medailles en munten bestaat uit ongeveer 10,000 stuks.

De verzamelingen van Egyptische, Etrurische, Grieksche, Romeinsche, Germaansche en andere oud- en zeldzaamheden zijn zeer aanzienlijk en bevatten vele opmerkelijke stukken, welke zelf aan grootere musea tot sieraad zouden verstrekken.

Behalve dit alles is er nog eene belangrijke collectie zegels en afgietsels van gesneden steenen, autographen, platen en kaarten.

Het nazien van deze tallooze voorwerpen, het catalogiseren der boeken en de rangschikking van beide, waaromtrent door den erflater niets was bepaald, heeft veel tijd en moeite geëischt; men is er thans zoo verre mede gevorderd, dat met de in-orde-brenging van het locaal, het plaatsen der noodige kasten enz. een begin kan gemaakt worden, waarna de inrigting van het museum, als zoodanig, zal volgen; zullende de dag der opening van hetzelve alsdan nader worden aangekondigd.

Uit Fredrichstad aan de Eider heeft men nadere berigten van den heer *J. M. Mensinga*, leeraar der Remonstrantsche gemeente aldaar, tot 8 October, door de *Boekzaal* medegedeeld. „Met den 1 October begon het bombardement, hetwelk gedurende drie dagen met het allervreesselijkst geweld werd volgehouden. Soms werden 50 schoten in één minuut geteld, buiten een hevig klein geweervuur. Bij den aanvang waren reeds vele inwoners gevlugt en werd aan de vrouwen en kinderen verlof gegeven, om de stad te verlaten. Ds. *Mensinga* wilde echter tot het uiterst oogenblik op zijnen post blijven en zijne waardige vrouw wilde hem niet verlaten. Eindelijk moesten zij wijken. Aan den avond van den 4den stond bijkans de geheele stad in vlammen. Des nachts ten 4 ure trok hij met zijne vijf oudste kinderen, te voet, den straatweg op, die gelukkig nog open was gebleven, nadat zijne vrouw twee uren te voren, met de drie jongste, op een wagen vertrokken was. Vrouw en kinderen werden, op eenigzins meer verwijderden afstand, met hartelijke liefde opgenomen in het huis van den Pastoor *Schmidt* te Widsworth, terwijl Ds. *Mensinga* meer in de nabijheid wilde blijven en toevlugt vond op eene hofstede van den Burgermeester *Schutt* te Coldenbuttel. Nadat de schrikkelijke strijd gestaakt was, bleek het eerst regt, welke verwoesting was aangerigt. Slechts een derde gedeelte der stad bleef gespaard. Al het overige, waaronder de kerk en school, ligt in puin. Intusschen bleef er veel reden tot dankzegging voor Goddelijke bewaring. Slechts tien van de inwoners werden gedood, en daaronder niet één lid van onze Gemeente. De eerste bom viel in een huis, schuins over de Pastorij. Plotselijk werd een schrikkelijk gegil gehoord, en spoedig werden twee gedooden, twee zwaar gewonden en twee gekwetste kinderen uitgedragen. De beide eerste waren uit eigen huis, gelijk zij meenden, naar eene veiliger schuilplaats gevlugt — en daar trof hen het eerst de dood!

„Over de Pastorij van Ds. *Mensinga* scheen een beschermende Engel te waken. Terwijl het aan meer dan eene zijde bloot stond en hoog boven andere huizen uitstak, werden de muren door geenen kogel geraakt. Een gloeijende kogel viel op het dak en veroorzaakte brand, die echter door den moed en ijver van den trouwen *Karl Krusse*, klokkenluider der Gemeente, in tijds werd gebluscht. De schade, welke er overigens in de Pastorij geleden is, kon nog niet berekend worden.

„Welke nog de toekomst der stad en der Gemeente worden zal, wie zal het, met eenigen grond berekenen? Aanvankelijk verheugen wij ons, dat eene Commissie in ons Vaderland werkzaam is, om liefdegiften in te zamelen, tot leniging van den jammer, terwijl wij eerlang de naauwkeurige berigten omtrent den toestand van zaken mogen te gemoet zien. Den 15 jl. is Ds. *J. J. van Vollenhoven* van Utrecht, laatst Predikant te Fredrichstad, met zijne echtgenoote, derwaarts vertrokken, om aanvankelijk eenige hulpe te brengen en deel te nemen in het lot dier ongelukkigen. Volgens een brief uit Hamburg, dato 18 October, zou hij den volgenden dag per stoomboot van Wismar naar Koppenhagen vertrekken, om van daar (na eene quarantaine van 5 dagen) verder te gaan naar het doel zijner reize. Aan het overtrekken van de Eider viel niet te denken. De voorposten van beide zijde zouden niemand doorlaten.”

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 4 November.

TARWE tot vorige prijzen aan Cons. verkocht, als: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 287, 290, 292, 297, naar kwaliteit; 130 ℔ Cubanca *f* 259; 121, 122 ℔ Groninger *f* 200.

ROGGE: Gedroogde ruim prijshoudend; Ongedr. als voren; 116 ℔ Gedroogde *f* 141, in Entr.; en in Cons.: 122, 123 ℔ Pruiss. *f* 170, 172.

GERST als voren: 115 ℔ Dantz. *f* 148.

HAVER iets aangenamer: 80 ℔ Fijne *f* 103; 90 ℔ Dikke *f* 124; 75 ℔ Voeder *f* 95, 96.

BOEKWEIT: 122, 124 ℔ Amersf. *f* 200, 206; 120 ℔ Gooische *f* 196; 121 ℔ Geldersche *f* 195; 123 ℔ Holsteins. *f* 200.

KOOLZAAD: op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. $58^1/_2$ P. vl.

LIJNZAAD één doen: in Veiling 108, 109, 110 ℔ Koningsb. *f* $8^1/_8$, $8^3/_8$, $8^1/_2$, $^5/_8$, $^3/_4$; 114 ℔ Zweedsch *f* 290.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $36^3/_4$; Vlieg. *f* $35^3/_4$; 1 Dec. eerstk. *f* $35^1/_2$; 1 Mei eerstk. *f* $35^3/_4$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 36; Vlieg. *f* 35.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 38.

RAAPKOEKEN: per 1040 st., *f* 58 à 63. — LIJNKOEKEN: per 104 st., *f* $7^1/_2$ à $11^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 5 NOVEMBER 1850.

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van *f* 0,00	tot *f* 8,10.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» 7,75	» 7,80.
Het dito dito Rogge	» 5,80	» 6,00.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» 0,00	» 5,80.
Het dito dito Boekweit	» 5,80	» 5,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.		» 0,15.
Een fijn Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,23^1/_2$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,28.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,16.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,64.
Kan. Aardappelen (Vat of Madde)	*f* 0,00	tot *f* 2,30.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,00.
De 100 Spaanders		» 2,85.
Do » Struiken		» 2,80.
De 100 Mutsaard		» 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *November*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $56^3/_8$, $^1/_2$; 3 pCt. $67^3/_{16}$, $^1/_8$, $^1/_4$; 4 pCt. $87^{13}/_{16}$, $^7/_8$, $^{13}/_{16}$; O. I. Leening 4 pCt. $86^7/_8$; Amort.-Syndik. $3^1/_2$ pCt. $88^1/_4$; Handelm. $4^1/_2$ pCt. 111; Aand. Rijnspoorweg $90^7/_8$, 91; Belgie $2^1/_2$ pCt. $46^3/_4$, $^{13}/_{16}$; Fr. Oblig. 3 pCt. $52^7/_8$, $53^1/_8$; Spanje Ardoins $13^9/_{16}$, $^5/_8$; dito van 510 p. st. $13^3/_4$, $^7/_8$, $^3/_4$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $33^3/_8$, $^9/_{16}$, $^1/_2$; Coupons Ardoins $9^1/_{16}$, $^3/_{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. 36, $^1/_8$; 4 pCt. $35^3/_{16}$, $^1/_8$; Rusland 5 pCt. $103^7/_8$, 104; Certif. 1831—33 $94^1/_2$, $^3/_4$; Id. $4^1/_2$ pCt. $94^7/_8$; 4 pCt. bij *Hope* 87; id. bij *Stieglitz* $86^5/_8$, $^3/_4$; Certif. van Assign. 6 pCt. $65^3/_8$; Polen Certif. $75^1/_4$; Oostenr. Metall. $74^3/_4$, 75; Nieuwe $2^1/_2$ pCt. $39^{15}/_{16}$, $40^1/_8$; Nieuwe 5 pCt. $79^5/_8$, $^3/_4$, $^{13}/_{16}$; Weenerb. bij *Goll* 5 pCt. 81; Denem. $99^3/_8$; Louisiana bij *Hope* $94^3/_4$.

Advertentiën.

*** GETROUWD :

W. L. IVANGH,
Kapitein 7e Regiment Infanterie,

en

A. C. SCHEPMAN,
Wed. van den Weleerw. Geestel. Heer P. J. DE VOS.

BREDA, 6 November 1850.

Eenige Kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene *DOCHTER*, Vrouwe J. E. DE MAN.

Mr. E. DE MAN, Ez.

BREDA, den 4 November 1850.

Eenige Kennisgeving.

Théâtre des Nouveautés,

onder Directie van de Gebroeders NEISZ in COMP.,

staande met de welingerigte Schouwburgtent van de Gebroeders KINSBERGEN *in de Veemarktstraat over 't Koffijhuis het Gouden Kruis.*

Ieder avond der NADAARSMARKT Groote Voorstellingen van VOLTIGES, GYMNASTISCHE OEFENINGEN, EQUILIBRES, PYRAMIDES, ALSACIENSCHE EXERCITIEN, ATTITUDES en brillant gemonteerde PANTOMIMES, welke Voorstellingen dagelijks veranderen en door kleine Billetten nader worden bekend gemaakt.

De aanvang is precies ten half zeven ure.

*** De Ondergeteekende, *Optische Gezigtkundige*, neemt de vrijheid het geëerde Publiek te berigten, dat hij weder te *Breda* is gearriveerd met een schoon Assortiment BRILLEN, alsmede eene fraaije Collectie CYLINDER-GLAZEN voor alle gezigten.

Staat met zijne Kraam op de Groote Markt tegenover den Hoedenwinkel van den Heer SEGERS *te Breda.*

J. SMITS.

VEEMARKT,

zal gehouden worden te *St. MAARTENSDIJK* WOENSDAG DEN 13 NOVEMBER 1850, en te *THOLEN*, DONDERDAG DEN 14 NOVEMBER 1850.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen:

I. HANDLEIDING BIJ DE BEOEFENING DER ENGELSCHE TAAL, vooral ook ter dienste van hen, die zich tot de lessen aan de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden. Door Dr. J. J. DE HOLLANDER, Lector aan genoemde Akademie.

Eerste afdeeling: Spraakkunst . . . . *f* 0,80.

In dit werkje worden, in den geest waarin het onderwijs aan de Koninklijke Militaire Akademie gegeven wordt, de beginselen der Engelsche taal behandeld, voor zoo verre de kennis daarvan van de Aspirant-Adelborsten gevorderd wordt, en de Aspirant-Kadetten haar dienen te bezitten om er eenig nut van te hebben.

Met nog eene Afdeeling van gelijke uitgebreidheid, eene gemakkelijke Bloemlezing bevattende, zal dit werkje compleet zijn.

II. OPLOSSINGEN

DER

VERZAMELING

REKENKUNDIGE OPGAVEN,

TEN DIENSTE VAN

GEVORDERDE LEERLINGEN EN AANKOMENDE ONDERWIJZERS.

IN VIER TWEEHONDERDTALLEN;

DOOR

H. SLUYTERS,

Schoolonderwijzer te Kapelle, eiland Zuid-Beveland.

TWEEDE DRUK.

Prijs 90 Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.